

Obsah

Předmluva	7
1 Základní etické pojmy a teorie (Marek Vácha)	9
1.1 Úvodní myšlenky	9
1.2 Etický problém a postup při jeho řešení	13
1.3 Vztah mezi přírodními vědami a etikou: co je a co by mělo být	15
1.4 Etika, morálka, mrav	15
1.5 Počátky etiky a problém svobody	17
1.6 Svoboda mezi behaviorismem a genetickým determinismem	20
1.7 Kdo je osoba?	24
1.8 Základní etické teorie	28
2 Etika ctností (Jana Heřmanová)	40
2.1 Renesance etiky ctností	40
2.2 Pojem ctnost	42
2.3 Ctnost a etika v ošetrovatelství	43
2.4 Etika pečování	53
3 Etika odpovědnosti (Jana Heřmanová)	59
3.1 Stručný vývoj etiky odpovědnosti	59
3.2 Odpovědnost podle Emmanuela Lévinase	60
3.3 Sestra a odpovědnost	66
3.4 Odpovědnost a pečování	67
4 Důstojnost (Hana Svobodová)	71
4.1 Pojem „lidská důstojnost“	71
4.2 Historický pohled na lidskou důstojnost	72
4.3 Důstojnost jako právní hodnota	76
4.4 Důstojnost a lékařská praxe	79
4.5 Lidská důstojnost a sebeurčení v ošetrovatelství	81
5 Etická problematika bolesti a utrpení (Marie Zvoníčková, Jan Slovák)	85
Úvod	85
5.1 Vymezení utrpení z pohledu filosoficko-etického	85

5.2	Soucit jako reakce na utrpení	87
5.3	Utrpení pacienta a role sestry	90
5.4	Soucit a role sestry	93
5.5	Utrpení a cíle ošetrovateľské péče	94
6	Etické problémy na počátku života (Marek Vácha)	98
	Úvod	98
6.1	Etická problematika asistované reprodukce	98
6.2	Etická problematika interrupce	105
7	Etické aspekty péče o nemocné dítě (Jana Heřmanová)	120
	Úvod	120
7.1	Práva dítěte	120
7.2	Práva dětských pacientů	121
7.3	Rozhodování o zdravotní péči	125
7.4	Vztah sestra – dítě – rodiče – další zdravotníci	129
7.5	Problematika týrání a zanedbávání péče	131
7.6	Rozhodování o péči u extrémně nezralých plodů a novorozenců s vrozenou vývojovou vadou	135
7.7	Ukončení léčby a výživy na jednotce intenzivní péče	137
7.8	Paliativní péče v pediatrii	138
8	Etická problematika práce na odděleních intenzivní péče (Jana Heřmanová)	144
	Úvod	144
8.1	Komunikace na oddělení intenzivní péče	144
8.2	Odpovědnost sester za péči a „problémoví“ pacienti	149
8.3	Pacient v terminálním stavu na oddělení intenzivní péče	154
9	Etické aspekty péče o onkologicky nemocné a umírající pacienty (Jana Heřmanová)	165
	Úvod	165
9.1	Komunikace s těžce nemocným a umírajícím pacientem	166
9.2	Etické problémy na konci života	174
	Rejstřík	198
	Souhrn/Summary	200